Behandeling van een slagader

PTA (dotterbehandeling)
Stent plaatsing

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

albert schweitzer

Inleiding

In deze folder leest u meer over twee soorten behandelingen in een slagader. Met een PTA (dotterbehandeling) en/of een stentplaatsing kan een bloedvat wijder gemaakt worden.

Uw specialist heeft met u besproken dat u deze behandeling binnenkort zult ondergaan. Inmiddels bent u door het ziekenhuis gebeld voor het maken van de afspraak.

- **Een PTA**

PTA* is de medische benaming voor een dotterbehandeling. Hierbij wordt een ballonnetje in een bloedvat ingebracht om het vernauwde deel van het bloedvat op te rekken.

*PTA is de afkorting voor Percutane Transluminale Angioplastiek

- **Een stent plaatsing**

Een stent is een metalen buisje dat in het vernauwde deel van het bloedvat geplaatst wordt. Dit is vaak nodig als een dotter-behandeling onvoldoende resultaat oplevert. Dit buisje blijft in het bloedvat achter.

Voorbereiding

Medicijnen

Als u de bloedverdunnende medicijnen Sintrommitis (acenocoumarol), Marcoumar (fenprocoumon) of NOAC's (Pradaxa, Xarelto) gebruikt, moet u **in overleg met uw specialist** enkele dagen voor de behandeling stoppen met het innemen van deze medicijnen. Alle andere bloedverdunnende medicijnen kunt u zoals gebruikelijk innemen.

Nuchter zijn
U mag vanaf 3 uur voor aanvang van de behandeling niets meer eten. U mag wel drinken en vloeibaar voedsel gebruiken, zoals vla, pap of bouillon.
Als u medicijnen gebruikt, mag u deze zoals gebruikelijk innemen.

Meenemen naar het ziekenhuis
We vragen u om de volgende zaken mee te nemen naar het ziekenhuis:

- Een uitdraai van uw actuele medicijngebruik. Dit overzicht kunt u gratis bij uw apotheek opvragen.
- Uw medicijnkaart (als u deze heeft).
- Iets om te lezen voor na het onderzoek.
- Als u daar gebruik van maakt: uw insulinepen.

U hoeft *niet* mee te nemen:

- Pyjama. U krijgt een schortje aan van het ziekenhuis.
- Eten en drinken. Dit krijgt u van het ziekenhuis.

Adviezen

- U krijgt na de behandeling waarschijnlijk een drukverband, waardoor u uw broek niet goed dicht kunt krijgen. Daarom raden we u aan om makkelijk zittende en wijde kleding te dragen.
- Ook raden we u aan om op de dag van de behandeling sieraden thuis te laten, deze kunnen dan ook niet kwijtraken in het ziekenhuis.

Vervoer
Na de behandeling mag u zelf geen voertuig besturen. We raden u aan om te regelen dat iemand u komt ophalen.

Zwangerschap
Als u **zwanger** bent, of denkt het te zijn, wilt u dan contact opnemen met uw behandelend arts. U hoort dan of de behandeling door kan gaan.

Beleving
We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

De opname

U meldt zich op het afgesproken tijdstip bij de verpleegafdeling waar u wordt opgenomen, tenzij anders met u is afgesproken.

Als voorbereiding op het onderzoek scheert de verpleegkundige uw liezen. Ook krijgt u een infuusnaaldje in uw arm.

De behandeling

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het operatiecomplex van de locatie Dordwijk.
De arts die de behandeling uitvoert is niet uw eigen arts, maar een interventie-radioloog die gespecialiseerd is in dit soort behandelingen. De radioloog wordt geassisteerd door twee gespecialiseerd laboranten.

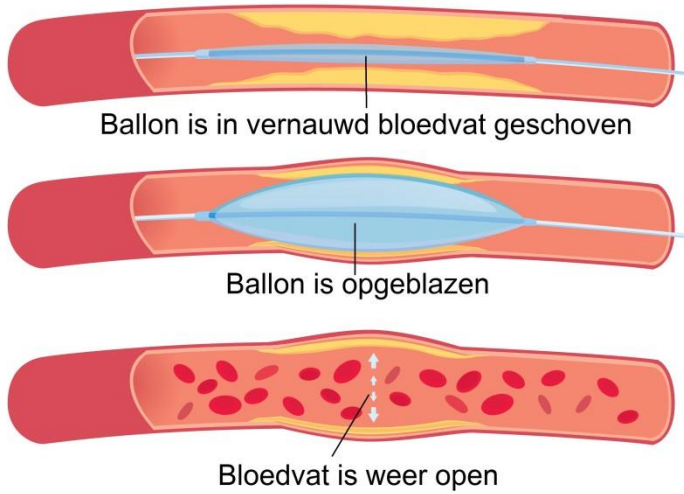
Bij zowel een dotterbehandeling als een stentplaatsing ligt u tijdens de behandeling op uw rug op de onderzoekstafel. Eerst wordt uw huid gedesinfecteerd. Daarna krijgt u een steriel laken over u heen. De behandeling wordt uitgevoerd onder plaatselijke verdoving. Het vindt plaats via uw rechter of linker liesslagader of elleboogslagader. Dit hangt af van welk bloedvat behandeld gaat worden.

De behandeling duurt ongeveer 1 tot 1½ uur, langer komt ook regelmatig voor. Dit is per patiënt verschillend en is moeilijk van tevoren aan te geven.

Een PTA
In uw lies wordt de liesslagader opgezocht (eventueel met echografie) en aangeprikt. Via de naald wordt een dunne katheter (dun slangetje) in de bloedbaan geschoven. Aan deze katheter zit een ballon. Met röntgenfoto's en een contrastmiddel wordt de katheter naar de plaats van de vernauwing geschoven.
Van het contrastmiddel kunt u een warm gevoel krijgen. Dit warme gevoel verdwijnt al heel snel.

Als de ballon op de goede plaats ligt, wordt deze opgeblazen. Dit kan soms pijnlijk zijn. Na het opblazen van de ballon worden er weer foto's gemaakt om te kijken of het bloedvat voldoende open is. Daarna wordt de katheter met de ballon weer verwijderd.

Als de PTA niet voldoende resultaat oplevert, kan besloten worden om een stent te plaatsen. Dit wordt meestal direct gedaan.

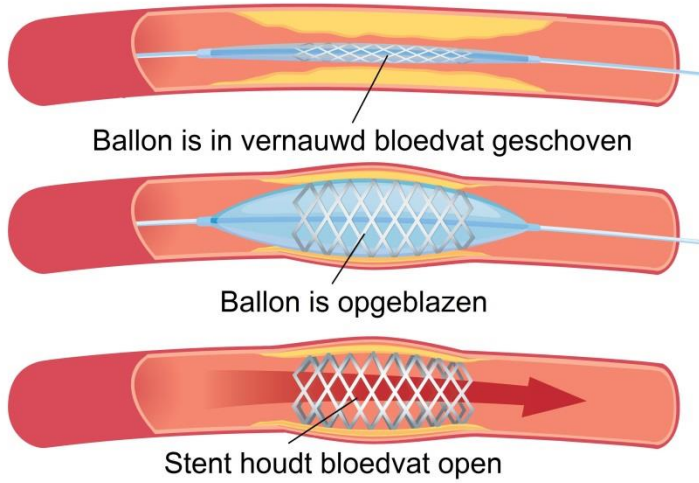

Afbeelding 1: PTA

Een stent plaatsing
In uw lies wordt de liesslagader opgezocht (eventueel met echografie) en aangeprikt. Via de naald wordt een dunne katheter (dun slangetje) in de bloedbaan geschoven. Om te kijken waar de stent precies geplaatst moet worden, worden röntgenfoto's gemaakt. Daarvoor krijgt u via de katheter een contrastmiddel ingespoten. Van het contrastmiddel kunt u een warm gevoel krijgen. Dit warme gevoel verdwijnt al heel snel.

Om te bepalen welke stent geschikt is, wordt de doorsnede van het bloedvat en de lengte van de vernauwing gemeten.
De stent is bevestigd op een katheter die via de lies naar binnen gaat. Met röntgenfoto’s wordt de stent op de juiste plaats gelegd. Als de stent op de goede plaats ligt, wordt deze losgemaakt van de katheter. De stent vouwt uit en blijft achter in het bloedvat.

De stent geeft voortdurend druk tegen de binnenwand van het bloedvat zodat het bloedvat open blijft. Dit voelt u niet. De katheter wordt aan het eind van de behandeling weer verwijderd.

Afbeelding 2: Stent plaatsen

Na de behandeling

Aan het eind van de behandeling wordt de plaats waar de liesslagader is aangeprikt weer gesloten. Er zijn twee manieren om de liesslagader te sluiten:

- De liesslagader wordt met de hand dichtgedrukt gedurende 10-15 minuten. Daarna wordt het wondje in de lies afgedekt met een pleister of verbonden met een drukverband.
- De liesslagader wordt gesloten met een inwendig ‘plugje’. Op het wondje in de lies wordt een pleister geplakt.

U moet afhankelijk van de grootte van het gaatje in de liesslagader, twee tot vijf uur plat in bed blijven liggen.

Het is belangrijk dat u in bed blijft liggen en het been waarvan de liesslagader is aangeprikt, stil laat liggen. U mag niet gaan zitten. U mag uw been niet buigen. Zo wordt een mogelijke nabloeding voorkomen.

De eerste uren na de behandeling controleert de verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk, polsslag en het drukverband.

Als de lies dik en pijnlijk of nat en warm wordt laat dit dan aan ons weten.

Eten en drinken
Het is belangrijk om na de behandeling extra veel te drinken. Het contrastmiddel kan dan snel via uw nieren uitgescheiden worden. Door uw houding in bed is het soms wat lastig om te plassen, maar laat uw extra drinken om deze reden niet staan. Na de behandeling mag u alles weer eten en drinken.

Complicaties

Bij elke behandeling is er kans op complicaties. Dit geldt ook voor een PTA en een stentplaatsing. Het is een veilige ingreep die meestal zonder problemen verloopt. Een enkele keer ontstaan er complicaties, zoals:

- Een bloeduitstorting rond de prikplaats.
- Een ‘vals aneurysma’ dit is een plaatselijke verwijding van het bloedvat.
- Een (ernstige) beschadiging aan het bloedvat.
- Zeer zelden ontstaat er stolselvorming wat kan leiden tot de afsluiting van een bloedvat.

Contrastmiddel
Voor deze behandeling gebruiken we jodiumhoudend contrastmiddel. Dit middel maakt bloedvaten beter zichtbaar. Voor de meeste mensen is het gebruik van contrastvloeistof ongevaarlijk. Binnen een paar uur plast u het weer uit. De arts dient de contrastvloeistof toe via de katheter. Het inspuiten kan gevoelig zijn. Ook kunt u het kort warm krijgen, of een beetje misselijk worden.

Bij een klein aantal patiënten ontstaat een allergische reactie, waar in de meeste gevallen geen behandeling voor nodig is. Hebt u ooit zo'n reactie gehad? Meld dit dan van tevoren bij uw behandelend arts.

Naar huis

Waar moet u op letten na uw onderzoek/behandeling?
Gedurende de eerste 3-4 dagen (of tot de huid genezen is) mag u wel douchen, maar niet in bad of zwemmen. Verschoon de pleister dagelijks totdat de huid genezen is.

Tot drie dagen na de behandeling mag de lies niet te veel belast worden. Dat houdt in:
- Zo min mogelijk de trap op en af lopen.
- Niet meer dan 5 kilo tillen.
- Niet sporten.
- Niet bukken.

Houdt u er rekening mee dat u de dag van behandeling en de dag na de behandeling niet mag autorijden.

Meer informatie over de periode na de behandeling en eventuele complicaties kunt u lezen in de folder ‘nazorg behandeling van een slagader’ die u meekrijgt van de dagbehandeling. Hierin staan ook telefoonnummers die u in geval van nood kan bellen.

Tot slot

Als u verhinderd bent, wilt u dan zo snel mogelijk bellen naar de afdeling Radiologie, tel. (078) 654 71 90. De opengevallen plaats kunnen we dan voor een andere patiënt gebruiken.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust op naar de afdeling Radiologie. Dat kan van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur. Onze medewerker verbindt u door met iemand die uw vragen kan beantwoorden.

Meer informatie over het Albert Schweitzer ziekenhuis en de verschillende onderzoeken en behandelingen vindt u op onze website www.asz.nl

Geef hier uw mening over deze folder: *www.asz.nl/foldertest/*

De afbeeldingen in deze folder zijn afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeeldingen op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeeldingen verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Albert Schweitzer ziekenhuis
juli 2023
pavo 0986